

**Raahen lukion tieto - ja
viestintätekniiikan strategia
2017**

LÄHTÖTILANNE 2017

Raahen lukio pyrkii tarjoamaan laadukkaan tieto- ja viestintäteknologian (TVT) opetuskäytön käyttöympäristön, sekä tukea lukion opiskelijoille, opettajille ja rehtorille teknisissä ja pedagogisissa tarpeissa. Lukion uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön tilanteessa, jossa sähköistyvät ylioppilaskirjoitukset, sähköistyvä oppimateriaali on tulossa lukioarkeen.

Viime vuosina lukio on reagoinut kasvaneeseen tieto- ja viestintäteknologian käyttöön Opetushallituksen rahoittamin hankkein: Silmuina verkossa 2009-2011 otti haltuun tuolloin uuden sosiaalisen median opiskelukäytön, Hyvä paha peli -hanke 2010-2013 tutki opetus- ja viihdepelien maailmaa ja MOTIVI (MObiilisti Tieto ja Viestintäteknologiaa) – hanke 2015 – 2017 täydentää lukiomme laitekantaa parantaen tehokasta tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä opetuksessa. Seutukunnalla toimineet OSAAVA I - III -hankkeet ovat täydennyskouluttaneet opettajia tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytössä. Hankkeiden osaamiskartoituksissa on todettu, että tarve täydennyskoulutuksille ei tule poistumaan ja suurin osa opetushenkilöstöstä on halukas kehittämään osaamistaan tieto- ja viestintäteknologian osaamisessa. Opettajat ovat kouluttautuneet omien aineryhmiensä tarpeiden mukaisesti sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin.

Raahen lukio luopui kiinteistä tietokonealuokista ja opiskelijoiden käyttöön on hankittu kattava langaton verkkoyhteys, Chromebook-tietokoneita ja kannettavia tietokoneita, sekä iPadeja. Sähköisissä ylioppilaskirjoituksissa tarvittava infrastruktuuri on hankittu ja todettu toimivaksi. Lukiolaiset on velvoitettu hankkimaan oma kannettava tietokone 1. lukuvuoden syksyn aikana. Luokissa on lisäksi opettajien käyttöön tarkoitettuja tietokoneita. Koulun TVT-vastaavat auttavat teknisissä ongelmissa kykyjensä mukaan. Kaupungin tarjoamat ICT-palvelut on todettu usein riittämättömiksi ja hitaiksi, johon on syynä ICT-palvelujen resurssipula.

Kodin ja koulun yhteistyö on muuttunut viime vuosina paljon tieto- ja viestintäteknologian myötä. Raahen lukion pääasiallisia viestintäkanavia ovat Wilma ja Peda.net. Lukion markkinointia ja vapaamuotoista viestintää on Facebookissa ja oppiainekohtaisissa blogeissa.

Strategian tarkoitus

Opetussuunnitelman perusteet

Opetushallituksen lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön suunnitelma on osa koulun opetussuunnitelmaa muun muassa tuntijaon ja kurssisisältöjen ohella. Mitään kovin konkreettisia ohjeita tai vaatimuksia uusissa (2015) ops:n perusteissa ei kuitenkaan mainita, kuten ei mainittu edellisissäkään (2003). Muutoin tv-tähtäkökulma on uudessa versiossa suuremmissa roolissa.

Raahen lukiossa tehtävänä on erityisesti ohjata opiskelijoita sekä kehittämään tieto- ja viestintäteknologiaan liittyviä taitoja että hyödyntämään sähköisiä oppimateriaaleja ja -

ympäristöjä. Pedagogista arvoa annetaan sille, että opiskelijoita myös ohjataan jakamaan tuottamaansa tietoa ja kommentoimaan muiden tuotoksia. Tähän käytetään esimerkiksi Googlen Classroomia tai muita vastaavia ympäristöjä. Tämä osana lukiomme monipuolisia opetus-, ohjaus- ja opiskelumenetelmiä.

Lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota ohjelmiin ja työkaluihin, jotka löytyvät myös sähköisen ylioppilaskokeen Digabi-ympäristöstä.

Verkkoympäristöjä käytetään etäopiskeluun tarpeen mukaan, ja taitoja parannetaan myös jatko-opintoja silmällä pitäen.

Opettajan työkalu

Ensisijaisesti tieto- ja viestintästrategia on laadittu niin, että siitä olisi käytännön hyötyä koulun henkilökunnan työssä. Tavoitteena on löytää yhteiset sävelet sen suhteen, miten tieto- ja viestintätekniikkaa opetetaan. Kootaan jonkinlaista yhteistä näkemystä siitä, minkä välineiden osaamista ja millaista osaamisen tasoa opiskelijoille tarjotaan tavoitteeksi.

Opiskelijoita neuvotaan tarvittaessa sopivimpien laitteiden hankinnassa. Eri käyttöjärjestelmien (Windows, iOS, Linux-pohjaiset) käyttöä tuetaan henkilökunnan parhaan osaamisen mukaan.

Opettajiä ohjataan tv:n käyttöön ja esitellään tapoja, joilla se helpottaa työtä ja avaa pedagogisia mahdollisuuksia.

Opettajiä kannustetaan jakamaan myös itse tekemiään materiaaleja sähköisessä muodossa.

Infrastrukturi tieto- ja viestintätekniikan näkökulmasta

Myös kouluympäristö vaikuttaa tieto- ja viestintätekniikan käyttöön. Työtasojen ja muiden tilojen hankinnoissa otetaan huomioon tv-laitteiden mahdollisesti suurempi tilantarve. Esimerkiksi pienikin kone vie suuren osan pulpetin tilasta. Myös opiskelijoiden ja henkilökunnan ergonomia huomioidaan. Pistorasioiden riittävyys huomioidaan, ja tiedonsiirtoyhteyksien kattavuudesta ja toimivuudesta pidetään huolta.

Tekniset valmiudet verkkoneuvotteluun avaavat uusia mahdollisuuksia laajempaan yhteistyöhön koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Tasa-arvo ja turvallinen kouluympäristö

Määritellään yhdessä, millaiset tiedolliset ja taidolliset valmiudet henkilökunnalla tulee olla esimerkiksi sosiaaliseen mediaan liittyen. Koulun tietoliikenneverkkojen ja tietokantojen turvallisuuteen kiinnitetään huomiota entistä enemmän opiskelijoiden yksityisyydensuojan ylläpitämiseksi.

Huolehditaan siitä, että opiskelijat oppivat viimeistään koulussa käyttämään somen lisäksi myös hyötyohjelmia, mitä ei voi enää pitää itsestään selvänä asiana.

Opiskelijoiden ergonomia ja muu tv:n lisääntyneeseen käyttöön liittyvät terveydelliset seikat otetaan huomioon. Niihin liittyviä asioita opetetaan aktiivisesti opiskelijoille, jotta he oppivat kiinnittämään niihin huomiota myös koulun ulkopuolella. Kerätään asiasta aktiivisesti uutta tietoa.

SÄHKÖINEN YLIOPIILASKOE JA TIETO - JA VIESTINTÄTEKNIIKAN STRATEGIA

Opiskelijat valmennetaan tällä hetkellä opinto-ohjauksen oppitunneilla oman kannettavan tietokoneen käynnistämiseen muistitikulta. Kursseilla käytetään LibreOfficen sovelluksia etenkin oppiaineissa, joissa sähköisiä yo-kokeita on jo ollut kuten maantiede, a-saksa, filosofia, yhteiskuntaoppi ja psykologia. Luonnollisesti muutkin oppiaineet tulevat perässä oman aikataulunsa mukaisesti.

Matematiikassa sähköisen kokeen sovelluksista löytyvistä laskinohjelmista TI-Nspire Cx Cas laskin ja Geogebra ollaan ajamassa sisään opiskeluun. TI:n hankintaan liittyy valinta fyysisen kalliimman laskimen ja halvemmän PC-lisenssiversion hankinnan välillä. Geogebra on selainpohjainen ilmainen ohjelma, jonka käyttö luonnollisesti tapahtuu oman tietokoneen ja lukuvuonna 16 -17 hankittujen mini-lpadien avulla. Prosessi on alkuvaiheessa lukuvuonna 2016-17. Mini- Ipadeja hankitaan lisää.

Tulevaisuudessa sähköisten sovellusten laajempi ja syventävämpi käyttö on otettava huomioon laitekannan uusinnassa ja toisaalta opiskelijoiden ja opettajien koulutuksessa. Opettajien henkilökohtaisen päätelaitteen olemassaolo helpottaa kouluttautumista ja osaamistason nostoa digitaalisessa pedagogiikassa.

Kurssien tasolla TVT:n käyttöä täytyy yhteisillä sopimuksilla hallinnoida ja synkronoida. Ei ole tarkoitus tehdä kaikista lukion kursseista läpeensä digitaalisia. Liiallinen päätetyöskentely heikentää opiskelijoiden ja opettajien terveyttä. Olennainen tehtävä on hahmottaa TVT:n käytön nivelkohdat yhteisellä suunnittelutyöllä kurssitasolla. Tätä työtä motivoi ylioppilaskokeen tarpeet.

YHTEENVETO

Raahen lukion tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön edistäminen tapahtuu panostamalla:

- koulujen käytössä oleviin monipuolisiin laitteistoihin
- opettajien ja rehtorin tekniseen ja pedagogiseen koulutukseen
- toimivaan ja nopeasti reagoivaan tekniseen ja pedagogiseen tukeen
- toimiviin verkkoyhteyksiin ja oppilaiden mobiililaitteiden järkevään käyttöön
- laadukkaisiin sähköisiin oppimateriaaleihin ja ohjelmistoihin
- tietoturvaan ja vastuulliseen toimintaan sosiaalisessa mediassa